

KÄSITELTÄVÄT ASIAT

45	KOKOUKSEN LAILLISUUS JA PÄÄTÖSVALTAISUUS	3
46	PÖYTÄKIRJAN TARKASTAJIEN VALINTA	4
47	KOKOUKSEN TYÖJÄRJESTYKSEN HYVÄKSYMINEN	5
48	VALVONTATOIMINNAN JA TURVALLISUUSVIESTINNÄN TOTEUMA 1.1–30.9.2016	6
49	TOIMINNALLINEN TOTEUMA PELASTUSTOIMINTA 1.1 – 30.9.2016	7
50	TALOUSARVION TOTEUTUMA 1.1. – 30.9.2016	8
51	PALVELUTASOPÄÄTÖS 2018 - VALMISTELU	9
52	KÄYTTÖTALOUSSUUNNITELMA VUODELLE 2017	10
53	PELASTUSLAITOKSEN LUOTTOTAPPIOT	11
54	TOIMINTASÄÄNTÖÖN ESITETTÄVÄT LISÄYKSET/MUUTOKSET 1.1.2017	12
55	PELASTUSJOHTAJAN PÄÄTÖSLUETTELO 11.08.2016 – 26.10.2016	13
56	TIEDOKSISAANTIASIAT	13
57	AJANKOHTAISIASIAT	13
58	MUUT MAHDOLLISET ASIAT	13
59	SEURAAVAT KOKOUKSET	13
60	KOKOUKSEN PÄÄTTÄMINEN	13
	Puheenjohtaja päätti kokouksen klo	13
	MUUTOKSENHAKUKIELLOT	14
	Kieltojen perusteet	14
	OIKAISUVAATIMUSOHJEET	14
	Oikaisuvaatimusviranomaisen ja –aika	14
	Oikaisuvaatimuksen sisältö	14
	Valitusaika	15
	Valituskirjelmä	15
	Valitusasiakirjojen toimittaminen	15

KOKOUSTIEDOT

Aika Ti 08.11.2016 klo 13:00 – 14:11
Paikka Sibeliustalo, kokoustila Honka

OSALLISTUJAT

Varsinaiset jäsenet
pj Juha Kolu
Veli-Pekka Koskinen
Kirsi Lehtimäki
Minna Parkkonen
Pekka Peltonen
Marja Rainio
Mikko Saukko
Erkki Syrjänen

Varajäsenet
Tuula Nokkanen

Muut osallistujat Pelastusjohtaja Jari Hyvärinen
Hallintopäällikkö Merja Saasmo
Henkilökunnan edustaja Jouni Kokki
Hallintosihtööri Emmi Löytömäki

Poissa Jenna Koskelo
Veli-Matti Tanhuva
Jari Parkkonen

ALLEKIRJOITUKSET Puheenjohtaja Sihtööri
Juha Kolu Emmi Löytömäki

KÄSITELLYT ASIAT § 45- 60

PÖYTÄKIRJA TARKASTETTU

Aika ja paikka Lahti / 2016

Allekirjoitukset

PÖYTÄKIRJA Päijät-Hämeen pelastuslaitoksen toimistossa 22.11.2016 klo 9.00 - 15.00
NÄHTÄVÄNÄ Mannerheiminkatu 24

Todistaa Pöytäkirjanpitäjä Emmi Löytömäki

45 KOKOUKSEN LAILLISUUS JA PÄÄTÖSVALTAISUUS

Päijät-Hämeen pelastustoimen yhteistoimintasopimuksessa on sovittu, että pelastustointia hoidetaan liikelaitoksena Päijät-Hämeen liiton hyväksymän johtosäännön sekä muiden liiton säännösten mukaisesti. Yhteistoimintasopimuksessa ovat mukana Heinolan, Lahden ja Orimattilan kaupungit sekä Asikkalan, Hartolan, Hollolan, (Hämeenkosken), Kärkölän, (Nastolan), Padasjoen ja Sysmän kunnat sekä Päijät-Hämeen maakuntaliitto.

Päijät-Hämeen liiton hallintosäännön 4 §:n mukaan kokouskutsun antaa puheenjohtaja tai hänen estyneenä ollessaan varapuheenjohtaja. Kokouskutsussa on ilmoitettava kokouksen aika ja paikka sekä käsiteltävät asiat. Kokouskutsu on lähetettävä kuusi päivää ennen kokousta, elleivät erityiset syyt ole esteenä. Esityslista lähetetään mahdollisuuksien mukaan kokouskutsun yhteydessä. Johtokunnan kokouskutsu lähetetään jäsenille, varajäsenille sekä muille, joilla on läsnäolo-oikeus tai -velvollisuus johtokunnan kokouksissa, toimielimen päättämällä tavalla.

Kokouskutsu on lähetetty Päijät-Hämeen pelastuslaitoksen johtokunnan jäsenille ja vara-jäsenille ja maakuntajohtajalle sekä kunnanjohtajille.

Kuntalain 58 §:n mukaan muu toimielin kuin valtuusto on päätösvaltainen, kun enemmän kuin puolet jäsenistä on läsnä.

Päijät-Hämeen liiton hallintosäännön 10 §:n mukaan muiden kun pykälässä mainittujen henkilöiden läsnäolosta ja puheoikeudesta päättää asianomainen toimielin.

Puheenjohtaja:

Puheenjohtaja toteaa kokouksen laillisuuden ja päätösvaltaisuuden.

Päätös: Todettiin kokous laillisesti koolle kutsutuksi ja päätösvaltaiseksi.

46 PÖYTÄKIRJAN TARKASTAJIEN VALINTA

Päijät-Hämeen liiton hallintosäännön 15 §:n mukaan pöytäkirja tarkastetaan toimitelimen päättämällä tavalla.

Johtokunnan päätöksen mukaisesti johtokunnan pöytäkirjan tarkastaa kaksi kullakin kerralla tähän tehtävään valittua johtokunnan jäsentä tai läsnä olevaa varajäsentä, jollei johtokunta jonkin asian kohdalla toisin päättä. Pöytäkirjat tarkastetaan pääsääntöisesti seuraavassa kokouksessa tai tarpeen vaatiessa muulla tavoin.

Puheenjohtaja:

Johtokunta valitsee tästä kokouksesta laadittavan pöytäkirjan tarkastajiksi xxx.

Päätös: Valittiin pöytäkirjan tarkastajiksi Erkki Syrjänen ja Mikko Saukko.

47 KOKOUKSEN TYÖJÄRJESTYKSEN HYVÄKSYMINE

Päijät-Hämeen liiton hallintosäännön 7 §:n mukaan asiat käsitellään esityslistan mukaisessa järjestyksessä, jollei toimitin toisin päätä.

Toimitin voi päätätä ottaa käsiteltäväksi sellaisenkin asian, jota ei ole mainittu kokouskutsussa.

Puheenjohtaja:

Johtokunta hyväksyy esityslistassa esitetyn kokouksen työjärjestykseksi.

Päätös: Päätettiin hyväksyä esityslista kokouksen työjärjestykseksi.

48 VALVONTATOIMINNAN JA TURVALLISUUSVIESTINNÄN TOTEUMA 1.1–30.9.2016

Pelastuslaitoksen riskienhallintaosasto on toimittanut pelastusjohtajalle tiedoksi raportin 1.1.-30.9.2016 toteutetuista valvontatoimista sekä turvallisuusviestinnän tapahtumista.

Määräaikaisia tarkastuksia yrityksiin ja laitoksiin on tehty 548 kpl (550) kpl. Määrä on 56 % (51,5) vuodelle 2016 asetetusta tavoitteesta.

Epäsäännöllisiä valvontakäyntejä on suoritettu 722 kpl (710). Näistä on jälkipalotarkastuksia 87 kpl (67) erityisiä palotarkastuksia 170 kpl (122), ylimääräisiä palotarkastuksia 129 kpl (119), yleisötapahtuman tarkastuksia 13 kpl (6) ja muita palotarkastuksia 323 kpl (208).

Asiakirjavalvontaa on tehty 2 123 kpl (3 686), joista 1 282 liittyy omavalvontaan. (3 023). Pientalojen omavalvontakirjeitä on postitettu 3 305 kpl (4 208). Kirjeitä on palautettu tähän mennessä 2 709 kpl. Palautusprosentti on korkea 82 %. Loma-asuntojen omavalvontakirjeitä on postitettu 1 927 kpl ja palautuneita on 1 669 kpl. Palautusprosentti 86,6 %.

Asiantuntijapalveluja on kirjattu 1 386 kpl (868).

Valvontatehtäviä on suoritettu yhteensä 4 967 kpl (6 442).

Kemikaalilain nojalla tehtyjä tarkastuksia ja päätöksiä on tehty 91 kpl (84).

Poistumisturvallisuus selvityksiä on käsitelty 46 kpl (6).

Ennusteen mukaan valvontavelvoitteissa *ei saavuteta asetettuja tavoitteita*.

Turvallisuusviestintään kuuluviin tilaisuuksiin on osallistunut alkuvuonna yhteensä 23 682 (27 374) henkilöä eli noin 13 % (14 %) alueen asukkaista. Tilaisuuksia on pidetty kaikkiaan 328 (316)kpl. Palvelutasopäätöksen mukainen 20 % tavoite toteutunee tänäkin vuonna.

Esittelijä:

Johtokunta merkitsee tiedoksi palotarkastusten ja valistustoiminnan toteutumaa 1.1 – 30.9.2016.

Päätös: Merkittiin tiedoksi.

49 TOIMINNALLINEN TOTEUMA PELASTUSTOIMINTA 1.1 – 30.9.2016

Pelastuslaitoksen pelastustoiminnan osaston toiminnan tärkeimpinä tunnuslukuina on käytetty lähinnä hälytystehtävien määrän muutosta sekä toimintavalmiusajan toteumaa. Seuraavassa vertailua toteuman osalta ajalta 1.1 – 30.9. Pelastuslaitoksen pelastustoiminnan osaston toiminnan tärkeimpinä tunnuslukuina on käytetty lähinnä hälytystehtävien määrän muutosta sekä toimintavalmiusajan toteumaa. Seuraavassa vertailua toteuman osalta ajalta 1.1 – 30.9.2016.

Ensimmäisen yksikön (kiireelliset tehtävät) toimintavalmiusaika:

Kunta	1-9.2016	Täyttymis	1-6. 2016	Huomioitavaa
Lahti	5:50	90 %	89 %	
Hollola	6:10	89 %	88 %	
Heinola	6:26	86 %	87 %	
Orimattila	4:55	98 %	98 %	
Asikkala	9:00	88 %	92 %	
Hartola	8:44	94 %	86 %	
Kärkölä	8:08	83 %	85 %	
Sysmä	5:43	97 %	100 %	
Padasjoki	6:51	91 %	100 %	
Keskiarvo kaikki		90 %	87 %	

Keskimääräisen toimintavalmiusajan raportointimallissa seurataan eri toimipaikkojen ensimmäisen yksikön valmiusaikoja toimintavalmiuden suunnitteluohjeen 21/2012 mukaisesti.

Hälytystehtävien määrä on kasvanut edellisvuodesta 511 tehtävällä, joka selittyy pääosin automaattisen paloilmoittimien antamien tehtävien määrän huomattavalla kasvulla (+170), myös avunantotehtävien (+65) sekä vahingontorjuntatehtävien (+65) määrät ovat kasvaneet. Muilta osin tehtävämäärät pääosin noudattavat viime vuosien määriä.

Rakennuspaloissa ja rakennuspalovaaroissa on ollut uhattuna lähes 25 milj. euron omaisuusarvo, josta pelastuslaitoksen toiminnalla on pelastettu yli 23 milj. euroa, eli 90 % uhattuna olleesta arvosta. Vastaavalla ajalla erilaisissa onnettomuuksissa pelastuslaitos on pelastanut välittömästi vaarasta 72 henkilöä.

Ennusteen mukaan tehtävien määrä tulee kasvamaan edellisvuoden tasossa

Esittelijä

Johtokunta merkitsee tiedoksi operatiivisen toiminnan toteuman 1.1–30.9.2016.

Päätös: Merkittiin tiedoksi.

50 TALOUSARVION TOTEUTUMA 1.1. – 30.9.2016

Pelastuslaitoksen toimintasäännön 5.3. kohdan mukaan pelastusjohtajan tulee raportoida neljännesvuosittain johtokunnalle pelastuslaitoksen talousarvion toteutumasta.

Pelastustoimen käyttötalouden menot (liite1) ilman ensihoitoa olivat 13.065.197 € (2015 /13.028.371 €).

Pelastustoimen osalta talousarvio ylittynee noin 1 milj. eurolla, joka summa vastaa kunnille palautettavaa aikaisempien vuosien ylijäämää, muutoin talousarvio toteutunee suunnitellusti.

Toteutuneet investoinnit ovat 331.260 euroa.

Ensihoidon käyttötalouden (liite 2) kustannukset ovat 4.824.045 € (4.592.133€). Ensihoito on ylittänyt talousarvionsa n. 290.000 eurolla. Ylitys johtuu pääosin palkkakustannuksista. Ylitystä pyritään pienentämään mahdollisimman paljon vuoden vaihteeseen mennessä.

Ensihoidossa ei ole tehty investointeja.

Liitteet: pelastustoimen talousarvion toteutuma 1.1. – 30.9.2016 (liite 1)
ensihoidon talousarvion toteutuma 1.1. – 30.9.2016 (liite 2)

Esittelijä:

Merkitään tiedoksi talousarvion toteutumat 1.1. – 30.9.2016.

Päätös: Merkittiin tiedoksi.

51 PALVELUTASOPÄÄTÖS 2018 - VALMISTELU

Pelastuslaitoksen palvelutasopäätös vuosille 2013 – 2017 on hyväksytty maakuntavaltuustossa 03.12.2013. Pelastuslain (379/2011) 24 §:n mukaisesti ”kunnat vastaavat pelastustoimesta pelastustoimen alueilla”. Saman lain 29 §:n mukaisesti ”alueen pelastustoimi päättää palvelutasosta kuntia kuultuaan. Päätös on voimassa määräajan”.

Palvelutasopäätös on voimassa vuoden 2017 loppuun asti. Maakunnallinen itsehallintoalueuudistus toteutuu suunnitelman mukaan vuoden 2019 alusta, jonka jälkeen pelastustoimesta vastaisivat viisi (5) yliopistollisista sairaaloista vastaavaa maakuntaa. Palvelutasopäätös olisi näin ollen voimassa vain vuoden 2018, jonka jälkeen palvelutasopäätös olisi uusittava.

Tarkoituksenmukaisinta tällä hetkellä tiedossa olevien muutosten vuoksi on toteuttaa palvelutasopäätöksen 2018 - valmistelu niin, että virkamiesjohto toteuttaa nykyisen suunnitelman päivityksen vastaa-maan nykytilaa, jonka jälkeen päivitetty palvelutasopäätös laitetaan kuntiin lausunolle ja sen jälkeen aluehallintovirastoon lausuntoa varten. Aluehallintoviraston lausunnon jälkeen maakuntavaltuusto hyväksyy päivitetyn palvelutasopäätöksen 2018 -.

Nykyistä palvelutasopäätöstä ei siis esityksen mukaan uusita, vaan suoritetaan nykyisen palvelutasopäätöksen päivitys, jonka jälkeen kunnat voivat ottaa kantaa esitykseen.

Aikataulutusta toteutetaan niin, että päivitys tehdään tammikuun 2017 loppuun mennessä. Johtokunta käsittelee asiaa helmikuun kokouksessa, jonka jälkeen kunnat voivat lausua esityksestä. Samanaikaisesti esitys laitetaan aluehallintovirastolle. Johtokuntaa käsittelee esitystä vielä huhtikuussa 2017 ja maakuntavaltuusto hyväksyy esityksen kesäkuussa 2017.

Esittelijä:

Johtokunta päättää, ettei palvelutasopäätöstä uusita, vaan se päivitetään vastaamaan nykytilaa. Palvelutasopäätöksestä tehty luonnos laitetaan kuntiin sekä aluehallintovirastoon lausunolle helmikuussa 2017. Johtokunta käsittelee palvelutasopäätöstä kokouksessaan helmi – ja huhtikuussa 2017, jonka jälkeen palvelutasopäätös menee maakuntavaltuustoon hyväksyttäväksi.

Päätös: Päätettiin hyväksyä esityksen mukaisesti.

52 KÄYTTÖTALOUSSUUNNITELMA VUODELLE 2017

Pelastuslaitoksen vuoden 2017 talousarvio ja talousarviosuunnitelma vuosille 2017 – 2019 sekä pelastusjohtajan laatima esitys toiminnallisiksi ja taloudellisiksi tavoitteiksi vuodelle 2019 on hyväksytty maakuntavaltuuston kokouksessa 13.06.2016 (§14).

Pelastuslaitoksen johtosäännön mukaan pelastuslaitoksen johtokunta vahvistaa pelastuslaitoksen toimintasuunnitelman ja talousarvion maakuntavaltuuston asettamien taloudellisten ja toiminnallisten vaatimusten mukaisesti. Tarkennettu talousarviosuunnitelma esitellään kokouksessa.

Pelastuslaitoksen toimintakulut vuonna 2017 ilman korkoja ja poistoja ovat 17.974.489 euroa (nousua vuodesta 2016 on 2,76 %, vuokratulujen muutos on 17,85 %) ja toimintatuotot 18.824.489 euroa. Kunnille palautetaan 2.066.667 euroa lomapalkkavarauksia ja aiempien vuosien tuloksia. Tilikauden tulos on 2.066.667 euroa tappiollinen.

Lomapalkkavaraukset tullaan laskuttamaan kunnilta vuoden 2019 muutosten yhteydessä takaisin liikkeenluovutusperiaatteiden mukaisesti.

Ensihoidon talousarvio laaditaan myöhemmin, kun hyvinvointikuntayhtymältä saadaan lopullinen tieto talousarvion raamista.

Liitteet: tarkennettu talousarviosuunnitelma 2017 ([liite 3](#))

Esittelijä:

Johtokunta hyväksyy esitetyn tarkennetun talousarviosuunnitelman vuodelle 2017.

Päätös: Päätettiin hyväksyä esityksen mukaisesti.

53 PELASTUSLAITOKSEN LUOTTOTAPPIOT

Pelastuslaitoksen johtosäännön mukaan johtokunta päättää saata-vien poistamisesta tileistä.

Perintätoimisto Intrum Justitia on suosittanut seuraavien saatavien kirjaamista luottotappioihin yritysten konkurssien takia:

Neptune Oil Suomi Oy 165,-
Lap-Service Oy 55,29
La Noche 110,-

Yhteensä 330,29 euroa

Kaikki saatavat ovat riskienhallinnan osaston laskuja.

Esittelijä:

Poistetaan mainitut saatavat pelastuslaitoksen tileistä luottotappio-kirjauksilla.

Päätös: Luottotappioksi merkitään myös Ilmastointiurakointi Team-IV Oy:n lasku arvoltaan 449,15 €. Yhteissumma tämän jälkeen on 779,44 €. Päätettiin poistaa kaikki mainitut saatavat pelastuslaitoksen tileistä luottotappio-kirjauksilla.

54 TOIMINTASÄÄNTÖÖN ESITETTÄVÄT LISÄYKSET/MUUTOKSET 1.1.2017

Pelastuslaitoksen toimintasäännössä määritellään pelastuslaitoksen toimintavalmiuden pääperiaatteet ja toimintamuodot, taloudellinen vastuu sekä henkilöstön tehtävät.

Päijät-Hämeen pelastuslaitoksen 3 §:n mukaan pelastuslaitoksen johtokunta hyväksyy pelastuslaitoksen toimintasäännön. Pelastuslaitoksen johtokunta on kokouksessaan 2.11.2011 hyväksynyt käyttöönotettavaksi pelastuslaitoksen uudistetun toimintasäännön pelastuslaitoksen johtosäännön mukaisesti. Toimintasääntöön on tehty täydennyksiä viimeksi 16.02.2015.

Pelastuslaitoksella on ollut nimettynä työryhmä valmistelemaan ”omavalvonta osaksi työvuoro toimintaa” – työryhmä, joka on saanut työnsä siihen vaiheeseen, että käytännön toteutus alkaa vuoden vaihteessa.

Osastopäälliköt ovat kokouksessaan 18.10.2016 hyväksyneet ”omavalvonta osaksi työvuoro toimintaa” – työryhmän esityksen ja päättäneet, että työryhmän esityksen mukaisesti kaikki palomiehet ja ylipalomiehet nimetään pelastusviranomaisiksi. Samalla palo-miesten, ylipalomiesten sekä ruiskumestareiden toimenkuvaan tehdään tarvittavat muutokset, eli riskienhallinnan tehtävät lisätään toimenkuvaan.

Pelastuslain 26 § mukaan ”alueen pelastustoimen pelastusviranomaisia ovat pelastuslaitoksen ylin viranhaltija ja hänen määräämänsä pelastuslaitoksen viranhaltijat sekä alueen pelastustoimen asianomainen monijäseninen toimielin”.

Toimintasääntöön esitetään lisäystä seuraaviin kohtiin:

Lisäys kohtaan 3.5 ”pelastusviranomaiset”: pelastusjohtajan pelastuslain 379/2011 § 26 mukaisesti määräämät: ylipalomies, palomies ja palomies – kalustonhoitaja.

Lisäys kohtiin 4.3.12 ruiskumestari, 4.3.13 ylipalomies, 4.3.14 palomies ja 4.3.15 palomies-kalustonhoitaja: osallistuminen tarpeen mukaan riskienhallinnan tehtäviin.

Lisäys kohtaan 4.5.3 ensihoitaja: suorittaa ensihoitajan kuntotestin työnantajan antaman erillisen ohjeistuksen mukaisesti.

Esittelijä:

Johtokunta hyväksyy esitettävät lisäykset/muutokset pelastuslaitoksen toimintasääntöön 1.1.2017 alkaen.

Päätös: Hyväksyttiin esityksen mukaisesti.

55 PELASTUSJOHTAJAN PÄÄTÖSLUETTELO 11.08.2016 – 26.10.2016

Pelastusjohtajan päätösluettelo on liitteenä (liite 4) ajalta 11.08.2016 – 26.10.2016.

Esittelijä:

Pelastuslaitoksen johtokunta merkitsee pelastusjohtajan päätökset tiedoksi.

Päätös: Merkittiin tiedoksi.

56 TIEDOKSISAANTIASIAT

Tiedoksisaantiasioista yhteenveto liitteenä (liite 5).

Esittelijä:

Pelastuslaitoksen johtokunta merkitsee tiedoksi tiedoksisaantiasiat.

Päätös: Merkittiin tiedoksi.

57 AJANKOHTAISIASIAT

Ajankohtaisasioista yhteenveto liitteenä (liite 6).

Esittelijä:

Pelastuslaitoksen johtokunta merkitsee tiedoksi kokouksessa annettavat ajankohtaiskatsaukset.

Päätös: Merkittiin tiedoksi.

58 MUUT MAHDOLLISET ASIAT

59 SEURAAVAT KOKOUKSET

Esittelijä:

Sovitaan seuraavien kokousten ajankohdat ja paikat.

Seuraavat kokoukset: seuraavan kokouksen ajankohta ilmoitetaan myöhemmin.

60 KOKOUKSEN PÄÄTTÄMINEN

Puheenjohtaja päätti kokouksen klo 14:11.

MUUTOKSENHAKUKIELLOT

Kieltojen perusteet

Seuraavista päätöksistä ei saa tehdä kuntalain 136 §:n mukaan oikaisuvaatimusta eikä kunnallisvalitusta, koska päätös koskee vain valmistelua tai täytäntöönpanoa

Pykälät § 45 – 51, 55 - 60

Koska päätöksestä voidaan tehdä kuntalain 134 §:n 1 mom. mukaan kirjallinen oikaisuvaatimus, seuraaviin päätöksiin ei saa hakea muutosta valittamalla.

Pykälät § 52 - 54

Hallintolainkäyttölaki 5 § 1 mom./muun lainsäädännön mukaan seuraaviin päätöksiin ei saa hakea muutosta valittamalla.

Pykälät ja valituskieltojen perusteet

OIKAISUVAATIMUSOHJEET

Oikaisuvaatimusviranomaisen ja –aika

Seuraaviin päätöksiin tyytymätön voi tehdä kirjallisen oikaisuvaatimuksen. Viranomaisen, jolle oikaisuvaatimus tehdään, osoite ja postiosoite

Päijät-Hämeen pelastuslaitos
Johtokunta
Mannerheiminkatu 24
15110 LAHTI

Pykälät
§

Oikaisuvaatimus on tehtävä **14 päivän** kuluessa päätöksen tiedoksisaannista.

Oikaisuvaatimuksen sisältö

Oikaisuvaatimuksesta on käytävä ilmi vaatimus perusteineen ja se on tekijän allekirjoitettava

Valitusviranomaisen ja valitusaika

Seuraaviin päätöksiin voidaan hakea muutosta kirjallisella valituksella. Oikaisuvaatimuksen johdosta annettuun päätökseen saa hakea muutosta kunnallisvalituksin vain se, joka on tehnyt oikaisuvaatimuksen. Mikäli päätös on oikaisuvaatimuksen johdosta muuttunut, saa päätökseen hakea muutosta kunnallisvalituksin myös asianosainen sekä kunnan jäsen.		
Valitusviranomaisen, osoite ja postiosoite Hämeenlinnan hallinto-oikeus Raatihuoneenkatu 1 13100 Hämeenlinna		
Kunnallisvalitus	Pykälät	Valitusaika 30 päivää
Hallintovalitus	Pykälät	Valitusaika päivää
Muu valitusviranomaisen, osoite ja postiosoite	Pykälät	Valitusaika päivää

Valitusaika alkaa päätöksen tiedoksisaannista.

Valituskirjelmä

Valitus tehdään kirjallisesti. Valituskirjelmässä, joka on osoitettava valitusviranomaiselle, on ilmoitettava <ul style="list-style-type: none">• valittajan nimi, ammatti, asuinkunta ja postiosoite• päätös, johon haetaan muutosta• miltä kohdin päätökseen haetaan muutosta ja mitä muutoksia siihen vaaditaan tehtäväksi• muutosvaatimuksen perusteet Valituskirjelmä on valittajan tai muun laatijan omakätisesti allekirjoitettava. Jos ainoastaan laatija on allekirjoittanut valituskirjelmän, siinä on mainittava myös laatijan ammatti, asuinkunta ja postiosoite. Valituskirjelmään on liitettävä päätös, josta valitetaan, alkuperäisenä tai viran puolesta oikeaksi todistettuna jäljennöksenä sekä todistus siitä päivästä, josta valitusaika on luettava. Asiamiehen on tarvittaessa liitettävä valtakirja (HHL 21 §).

Valitusasiakirjojen toimittaminen

Valitusasiakirjat on toimitettava valitusviranomaiselle ennen valitusajan päättymistä. Omalla vastuulla valitusasiakirjat voi lähettää postitse tai lähetin välityksellä. Postiin valitusasiakirjat on jätettävä niin ajoissa, että ne ehtivät perille ennen valitusajan päättymistä.	
Valitusasiakirjat voi toimittaa myös: nimi, osoite ja postiosoite	Pykälät
Valitusasiakirjat on toimitettava ¹ : nimi, osoite ja postiosoite	Pykälät

Lisätietoja

Tuomioistuinten ja eräiden oikeushallintoviranomaisten suoritteista perittävistä maksuista lain (701/93) nojalla muutoksenhakijalta peritään oikeudenkäyntimaksua hallinto-oikeudessa 80 euroa.

Yksityiskohtainen oikaisuvaatimusohje/valitusosoitus liitetään pöytäkirjanotteeseen

¹) Jos toimitettava muulle kuin valitusviranomaiselle

Liitetään pöytäkirjaan